

Hvat bleiv av 0-rentu-lánunum?

Ongantið sluppu føroyingar at síggja nakað til 0-rentulánini, sum fráboðað vóru av »sjálvstýrislandsstýrinum«

Undir seinasta landsstýri hoyrdust av og til um ein idnaðargrunn, og minnst eg rætt so vóru tøl nevnd uppá 40 milj. kr. sum skuldu vera til at lána til uppbygging av stóridnað í Føroyum.

Hvor minnst ikki undir sama stýri um tey stóru lánini id kundu fáast til vega til 0-rentu.

Hvar bleiv idnaðargrunnurin av og hvat blivu 0 rentulánini av? Var hetta bert leyst toð is var slongt út millum fólk.

Tíverri, føroyingum var ongantið lagat at síggja, hvorki idnaðargrunn ella 0-rentulán. Hetta var spell, tí vóru hesi bæði málini framd, kundi nógv verið órvisi her á landi enn tað er í dag.

0-rentulánini hevur hetta landsstýrið latið fara sum tann heilaspuni hetta var, har aftur ímóti er ein idnaðargrunnur í dag ein veruleiki, til henda grunn hava føroyingar sett 2 og eina hálva miljón kr. og danir hava sett 2 miljónir kr., soleiðis at grunnurin er uppá

4 og eina hálva miljón, og kann lána út til idnað í Føroyum upp til fleiri ferðir sítt egna virði.

Henda grunn eiga føroyingar fult og heilt, og teir id skulu

umsita og ráða fyri grunninum verða triggir føroyingar, her verður eingin dani at skjóta skylduna uppá, um ikki rett verður farið fram, men at danir vilja vera við saman landsstýrinum at gera reglugerðina skuldi ikki verið nakað mannminkandi fyri okkum føroyingar, teir lata jú tver milliðir til grunnin sum stundin, og hvaðani fær ein í dag studninguttan so at studningsgevarin ynskir at fylgja við hvussu atlanin er við lánveitan úr hesum grunni.

J. P. T.

Hvar er Amnesty International nú?

Í 14. SEPTEMBER, mikudagin 19.8.1970 skivar CÆCAR: Um útvarpið.

Greinina skal eg sum heild ikki gera so nógv við, men eg vil seta ein beinleiðis spurning til formannin í A. I., Roland Thomsen.

Kunnu tygum ikki geva eina frágreiðing um tað, sum stendur í áðurnevndu grein viðvíkjandi hesum:

»Ella hoyrspielið um sakarmálið móti teimum russisku rithøvundunum í Leningrad, sum eftir sending í Svøríki og

Danmark varð boykottað av Útvarpi Føroya.«

Tá vit hava hoyrt um høvuðsuppgávuna hjá A. I. so megu vit rokna við, at nevndarlimur í A. I. (tað er Cæcar, hvussu kann annars vita um áðurnevndu hoyrspielið, og at tað var boykottað?) eisini átti at vita, at arbeitt skuldi verið fyri, at fólk í heila tikið ikki eiga at verða forfylgd; tí blaðgreinin er bart út persónforfylgils. Her er tað útvarpsstjórin, sum skal fáa av at vita. Hann er helst førur fyri

at svara fyri seg, men tað, sum eg fari at spyrja um nú:

Er tað uppgáva hjá A. I. at sáa ilgresi her heima í Føroyum, samstundis sum A.I. t. d. sendir mótmælisskriv til hermannastjórnina í Grikkalandi?

Roland Thomsen veit, at eg havi ta føroysku týðingina av áðurnevndu hoyrspieli, men eg fari at biðja tygum geva eina frágreiðing um, hvi eg ikki vildi lata hesa týðing úr hondum.

Eg hevði roknað við, at onkur nevndarlimur í Amnesty International fór at taka hetta somikið samvitskufult, at tey ikki lótu slíkt sita á sær, tí her er borið ljótt at.

Tað ber ikki til, at A. I. skal liggja á odda at forfylgja fólk sum hava vist, at tað hevur røkt sitt arbeiði til fullar.

Hanna Lisberg.

Moskva sum millumtjóða havnarbýur

Sovjettiska farmaskipið ms. Baltijskij-46 er komið til norðurhavina í Moskva úr le Havre. Teir sigldu frá fronsku strondin gjøgnum Norðursjóv in og Eystursjóv in og síðan eftir Volgo-Balt-kanalini til Moskva.

Teir hava sett nokur skip, id eru gjord til at sigla bæði eftir áum og eftir havinum, í

millumtjóða farmasigling. Í 1969 gjordu teir 1500 ferðir til 118 útlenskar havnir við tílikum skipum. Tað er serliga farmasigling millum sovjetiskar havnir og havnir í Skandináviu, Frankariki og Onglandi og — fyri sunnan — havnir í Turkalandi, Italia, Egyptalandi og Algerie, id røkt verður við hesum slagnum av skipum.

HANIN og HONAN

Nýggj føroysk barnabók. Steinbjørn Jacobsen hevur skrivað og Bárður Jacobsen teknað

Um skamma stund kemur nýggj føroysk barnabók, sum verður nevnd »Hanin og Honan«. Tað sum sermerkir hesa bók millum aðrar føroyskar barnabókur er, at flestu av teimum sum vit hava eru týddar. Bókin er ætlað børnum um skúlaaldur.

Bárður Jacobsen, sum hevur lisið til lærara í Hjørring, og sum nú virkar sum lærari í Vestre skole, sigur, at hetta er fyrsta føroyska bók sum skriva er fyri børn um skúlaaldur. Hinar vit hava eru allar týddar, sigur Bárður Jacobsen. Hetta er orsøkin til at vit eru farnir at geva bókina út, sigur Bárður.

Bókin verður prentað í Hjørring, men av tí at teir har á prentsmiðjunum ikki hava føroyskar stavar, eru handritini

hondskrivaði, og síðani gjord til klisje.

Tað er eitt forlag í Havn sum gevur bókina út, og sagt verður, at um henda útgáva, sum er í 3000 eintokum, kemur at bera seg figgarliga, fara teir undir at geva fleiri bókur út.

Knútur hin Vísi

Tú ert nú altíð so snildur í orðum. Eitt nú hetta, at Hanna mostur er lika klók sum Aili.

Tá eg í blaðgrein minni vísti á, hvussu skeiðt tað var av Demmus Henze, lofði øði, at sleingja út í luftina, at sitandi stjórn, bert hevði latið landbúnaðin fingið 100.000 kr. í staðin fyri tær tveir milliðirnar, so ert tú beinavegin tann visi. Hvi lætst tú ikki Demmus svara, var tað tí, at tú vart klókari???

»Nú er tað so, at onnur duga at lesa, sjálvt um tey ikki hava fingið serundirvísing frá Hannu. Í hesum føri er tað Hanna, sum er óvitandi.....«, skrivur tú.

Nei, Knút, Hanna kann ikki geva serundirvísing til slíkar, sum eru so sjálvklókir, at teir vita alt nógv betur, enn lærar-in og øll onnur.

Skalt tú hugsa um, at eg skal geva tær nakra serundirvísing, so mást tú gera sum einasta rætta er, duga at innsigga at tær tørvar at læra nakað meira. Kortini eri eg ikki so óvitandi, sum tú heldur meg vera. Á figgarlógini fyri árið 1970/71 stendur m. a. Landbúnaður og matrikulering kr. 2.017.100,- t. v. s. góðar tveir milliðir.

So kann verða spurt, er hetta so nógv mikiki? Helst ikki; men tað er sanniliga ein spurningur, um peningurin, sum beinleiðis fer til landbúnaðin ikki bert skuldi verið latin

til teir fáu, sum veruliga gera nakað við hetta.

Tað er mangan nógv fyri at sigga, hvussu misrøkt nógv festir liggja, hóast tey hava fingið stuðul til ditt og datt.

Talað verður nógv um, at fólkid flytir av bygdunum. Men í mongum forum kundi verið bót um hetta.

Domi er frá eini bygd, har tveir stýrimenn vildu byggja hús. Teir vøntaðu, at teir kundu keypa ein geira burtur av einum festi, sum mest sum lá í ørøkt. Teir senda umsókn um at fá burturav festjorðini. Söknaðstýrið vildi gera alt, id til teirra stóð til tess, at hesir ungu stýrimenn, sum høvdu eina hampiliga góða inntøku, kundu verða verðandi í bygdini, tí kommunan hevði góða inntøku av somu monnum, men sum rimiligt er, onga inntøku av hesum festinum, sum lá í ørøkt.

Í slíkum forum skulu jarðar-ráð, búnaðarráð ella hvat tey eita, taka støðu.

Hesir báðir mennir finga ongar sømdir. Sjálvandi var einki annað at gera enn at flyta til stórbygdina. Alt hetta var ein missur hjá kommununi, sum ongar stórar inntøkur hevði, tí mesti parturin av fólkinum var sjófólk — út-róðrarmenn, er skilligt.

Soleiðis hevur verið og er nógvur staðir.

So vilt vit vita, er tað bert tann eini bóndin, id misti fest-

id — tað var við dómi tikið frá honum — er hann nevndur er hann vælkendur. — Hóast tað kundi prógvast, at einki var gjørt fyri at veita honum stuðul at bota um húsin, sum vóru gomul og illi farin (tí kundi hann ikki búgva á garðinum) at hann ikki fekk stuðul til at byggja súrhyggjibrunn — at hann hevði keypt útlendskt hoyggj tá hann var kominn í uppisetur við hoyggj — at bour hansara bour ongatið hevði staðið ósligin. —

Maðurin misti festið. Men hvi so ikki gera tað generelt — tá festarar ikki lúka tær treytir, sum eru givnar í omanfyri nevnda dómi.

Her var garðurin lágur og lættur at fara um.

Sum áður sagt, eru tað bóndur, sum við nógvum strevi og stríði hava drivið tað so vilt, at teir hava fingið væl burtur úr.

Og hesir skuldu sjálsagt fingið stuðul á ymsan hátt, alt eftir sum ráð eru til.

Vit hoyrdu ein fólkafløksmann hava tað á orði, at kontorgentur í Havn fingur væl meira í úrtøku enn bóndur fingur.

Ein annar fólkafløksmaður røpar út í luftina, at landbúnaðurin fær ikki meira í studningi, enn ein tæstumaður í Havn fær í árs-løn.

Sjálvandi veit Knútur hin Vísi, at matrikuleringin, royndarstøðin v. m. kundi komið landbúnaðinum til góða.

Takk fyri Knút, at tú svar-aði fyri Demmus.

Hanna.

FØROYA

BANKI

banki FØROYA

FRANTS RESTORFF

Vága Javnaðarfelag

hevur í uppstillingarfund mikudagin 16. september í Bóltfelagshúsinum í Miðvági.

Áhugaði, sum vilja gerast limir, kunnu venda sær til Frits Jacobsen í Sørvági ella Sigmund Frederiksen í Miðvági.

NEVNDIN